

Sayı : 1828
Tarih : 01.09.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İmralı Ada Hapishanesi'nde tutulan Sayın Abdullah Öcalan ve beraberindeki üç kişiye uygulanan görüş yasağı ve mutlak iletişimsizlik hali hem Türkiye'de hem de diğer Ortadoğu ülkelerinde yaşanan siyasal ve toplumsal krizlerin daha da derinleşmesine neden olmaktadır. 25 Mart 2021 tarihinden bu yana İmralı Ada Hapishanesi'nde Sayın Abdullah Öcalan ve beraberindeki hükümlülere karşı sürdürülen hukuksuzluğun ve mutlak tecridin araştırılması ve sonlandırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 01.09.2023

Öznur BARTİN

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

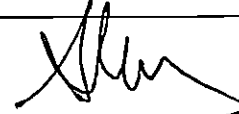
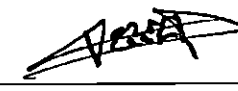
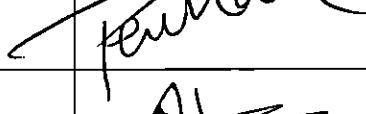
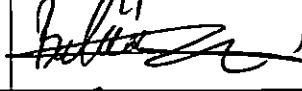
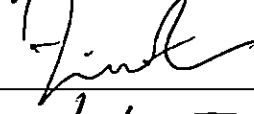
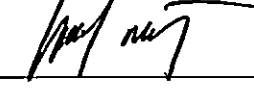
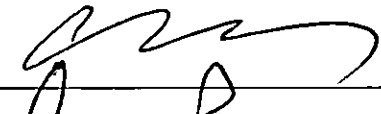
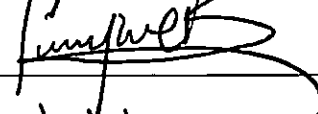
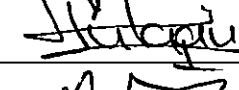
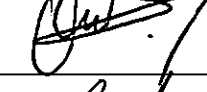
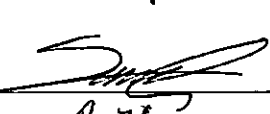
İmralı Ada Cezaevi, Sayın Abdullah Öcalan 15 Şubat 1999'da Türkiye'ye getirilmeden önce boşaltılmış ve sadece Sayın Öcalan'ın tutulacağı şekilde tek kişilik hücre biçiminde yeniden inşa edilmiştir. Sayın Öcalan'ın bu cezaevine konulduğu 16 Şubat 1999 tarihinden itibaren de 'özel güvenlik' önlemleri gerektiren ve kriz yönetmeliğine göre yönetilen bir cezaevi statüsüne girmiştir. 15 Şubat 1999'dan bu yana İmralı Ada Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Sayın Abdullah Öcalan ile aynı cezaevinde tutulan diğer hükümlülerin aile ve avukat görüşleri ile iletişim hakkı, tüm yasal mevzuat yok sayılarak engellenmektedir. Sayın Öcalan ile avukatları en son 7 Ağustos 2019 tarihinde görüşürken, kardeşi Mehmet Öcalan ile de en son 25 Mart 2021'de "kesintili" bir telefonla görüşebilmiştir. İmralı Ada Cezaevi'nde sistematik bir şekilde sürdürülen ve mutlak tecrit olarak tanımlanan bu hukuksuzluklar nedeniyle Sayın Öcalan ile 4 yıldır avukat ziyareti gerçekleştirilememektedir. Ayrıca kanunda yeri olmadığı halde 2011 yılına kadar Öcalan'ın avukatlarıyla görüşme hakkı, haftada bir gün bir saat ile sınırlı tutulmuş; bu sınırlandırmaya rağmen "hava muhalefeti", "koster arızası" gibi gerekçelerle sürekli bir biçimde engellenmiştir. Sayın Öcalan ile 27 Temmuz 2011 tarihinden bu yana geçen sürede ise sadece 2 Mayıs ve 7 Ağustos 2019 tarihleri arasında 5 avukat

görüşmesi yapılabilmıştır. Bu beş görüşmenin sonuncusu 7 Ağustos 2019'da gerçekleşmiştir. Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş ise İmralı'ya getirildikleri 16-17 Mart 2015 tarihinden bu yana tek bir kez dahi avukatlarıyla görüşmemiştir. Avukatlar tarafından Bursa Cumhuriyet Başsavcılığına ve İmralı Cezaevi İdaresine yaptıkları görüşme başvuruları ise yanıtı bırakılmaktadır.

5 Ağustos 2020'de Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin (CPT) açıkladığı raporda; İmralı Ada Cezaevi'nden hiçbir şekilde haber alamama halini "incommunicado" yani mutlak iletişimsizlik olarak tanımlanmış, bu durumun kabul edilemez olduğu belirtilmiş ve bu uygulamaya son verilmesi tavsiye edilmiştir. CPT; 20-29 Eylül 2022 tarihleri arasında yaptığı Türkiye ziyaretinde İmralı'yı ziyaret ettiğini açıklamış ancak cezaevindekilerin durumlarına ilişkin herhangi bir açıklama yapmamıştır. Ayrıca Öcalan ve diğer üç tutsağın avukatları, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesine mutlak iletişimsizlik halinin sona erdirilmesi amacıyla yaptıkları tedbir talepli başvuru kabul edilmiş ve 6 Eylül 2022 tarihli karar ile "Başvurucuların maruz kaldıkları incommunicado tutukluluk haline son verilmesi ve başvuru sahiplerinin kendi seçecekleri bir avukatla derhal ve herhangi bir kısıtlama olmaksızın erişim sağlanması" kararı hükümete bildirilmiştir. Ancak ne CPT'nin raporlarının gereği yerine getirilmiş ne de BM'nin kararları tanınmış, mutlak iletişimsizlik halini ortadan kaldıracak herhangi bir adım atılmamıştır. Sayın Öcalan'dan, 25 Mart 2021'de yapılan ve aniden kesilen telefon görüşmesinden sonra hiçbir biçimde haber alınamamıştır.

İmralı Ada Cezaevi'nde 24 yıldır sürdürülen ve son 4 yıldır mutlak bir şekilde devrede tutulan tecrit sistemi; ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu gibi keyfi ve ayrımcı bir tutumdur. Devlet politikası halini almış İmralı'daki bu tecrit sistemini yalnızca sıradan bir cezaevi uygulaması olarak görmek, tecridi yalnızca hukuki açıdan ele almak eksiklik olacağı gibi Sayın Öcalan'ın dışarı ile temasının kesilmesi ile coğrafyamızda yaşanan siyasal-toplumsal sorunların derinleşmesine olan etkisini de görmemek olacaktır. Türkiye'de müzakere ve diyalog sürecinin devam ettiği 2013-2015 tarihleri arasında çatışma halinin neredeyse ortadan kaldırılmasında Sayın Öcalan'ın rolü tüm kamuoyu tarafından bilinmesine rağmen İmralı'da sürdürülen tecrit sistemi; Kürt sorununda çözümsüzlükteki ısrarın, şiddet ortamının ve güvenlikçi politikaların tercih edildiğini ortaya koymaktadır. Kürt sorununda demokratik çözüm başta olmak üzere Türkiye ve Ortadoğu'da yaşanan tarihsel ve toplumsal diğer tüm sorunların, krizlerin, acıların son bulması ile bu topraklarda kalıcı bir barışın tesisi için İmralı Ada Cezaevi'nde Sayın Öcalan ve diğer 3 hükümlüye karşı uygulanan avukat ve aile görüşme yasağı ile mutlak iletişimsizlik hali olan tecridin son bulması hayati bir önem taşımaktadır.

Bu bağlamda; CPT raporları ve BM İnsan Hakları Komitesi'nin kararlarının bir gereği olarak da İmralı ada cezaevinde tutulan Sayın Öcalan ve diğer hükümlülere karşı uygulanan hukuksuzluklar ile mutlak bir şekilde sürdürülen tecridin araştırılması, son bulması ve hukukun sağlanması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ediyoruz.

1	ALİ BOZAN	MERİN	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	TUNCER BAKIRHAN	SİİRT	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUĞÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	